

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

ОСВІТА У ХХІ СТОЛІТТІ: ШЛЯХИ РОЗВИТКУ

Випуск 2

*Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції
“Ціннісні пріоритети освіти у ХХІ столітті:
соціалізація та соціальна адаптація особистості”,
м. Київ, МАУП, 14 травня 2010 р.*

Київ
ДП “Видавничий дім “Персонал”
2011

Редакційна колегія:

Подолька А. М., д-р юрид. наук — головний редактор

Туриніна О. Л., канд. психол. наук, проф. — відповідальний редактор

Видання здійснене в рамках проекту “Наукові праці МАУП”

Освіта у ХХІ столітті: шляхи розвитку / МАУП. — К.: ДП “Видавничий дім О-72 “Персонал”, 2010 —

Вип. 2 : Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції “Ціннісні пріоритети освіти у ХХІ столітті: соціалізація та соціальна адаптація особистості”, м. Київ, МАУП, 14 трав. 2010 р. / редкол. : А. М. Подолька (голов. ред.), О. Л. Туриніна (відп. ред.). — 2011. — 208 с. : іл. — Бібліогр. в кінці ст.

У збірнику подано статті учасників Міжнародної науково-практичної конференції “Ціннісні пріоритети освіти у ХХІ ст.: соціалізація та соціальна адаптація особистості”, присвяченої найважливішій проблемі сьогодення — розвитку освіти в Україні. Статті охоплюють широкий діапазон наукових досліджень українських учених.

Для науковців, освітян, державних службовців, політиків, викладачів і студентів, а також усіх, хто цікавиться розвитком української освіти.

ББК 74.04(4УКР)я43

- © Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП), 2011
- © ДП “Видавничий дім “Персонал”, 2011

Н. П. Христинченко

Вища освіта в Україні: специфіка,
проблеми та шляхи адаптації
до Болонського процесу 100

О. М. Міхатуліна

Інноваційні форми навчання в системі
вищої юридичної освіти 104

О. Л. Пелих

Розвиток сучасної української освіти
та проблеми соціалізації молоді 109

В. В. Губар

Проблеми нормативно-правового
забезпечення дистанційного
навчання у ВНЗ 113

Я. Ф. Медвідь, О. М. Поповичук

Роль освіти в соціалізації
студента-юриста 117

М. М. Кудря

Національна ідентичність
та складові її формування 121

З. І. Рогач

Соціальна адаптація безпритульних
дітей у сучасному українському
соціумі 126

Д. О. Медведовська

Стисла характеристика змін
у змісті навчання у Великій Британії
у 80-х роках ХХ ст. 131

О. В. Соболевська

Роль самоосвіти в самоідентифікації
особистості 134

В. В. Зарва

Національна освіта як запорука міцного
та стабільного політичного
майбутнього країни 140

Р. І. Литовченко

Активність студентів — основа
ефективності навчальних занять 143

О. В. Котеньова

Юридична освіта в умовах сьогодення ... 147

О. Г. Башук

Засади освітньо-виховного процесу
за діалогом Платона “Законо” 150

І. М. Николин

Бар’єри міжособистісного
спілкування в процесі
професійного становлення
студентської молоді 156

І. О. Сєдаков

Інновації в сучасному освітянському
просторі: ДІМА-технологія 161

Ю. В. Єсаулов, М. Ф. Медвідь

Роль еко-правової освіти в соціалізації
студента-правника 167

В. В. Федорова

Проблематика корпоративної
етики сучасного українського
підприємства 170

В. О. Заяць

Маркетинг кадрів як проблема кадрового
забезпечення організації 173

Н. О. Гринчишин

Проблеми якості середньої загальної
освіти 177

А. В. Безсмертний

Актуальні проблеми модернізації
та ефективності педагогічної освіти 180

Ф. М. Медвідь, Я. П. Пом’ян

Інноваційний розвиток освіти України:
сучасний стан і перспективи 183

А. О. Серпінський

Політична соціалізація молоді як фактор
впливу на легітимність влади 189

О. Є. Маньковська

Освіта України ХХІ ст.:
інтеграційні процеси 193

О. В. Бастун, Р. І. Буга

Політична соціалізація молоді в умовах
розбудови стратегії національної
безпеки України 196

І. Ю. Кулаковська

Політична соціалізація молоді в Україні:
проблеми і перспективи 200

М. О. Сурженко

Вплив освіти на політичну соціалізацію
і політичну культуру особистості 205

РОЛЬ ЕКО-ПРАВОВОЇ ОСВІТИ В СОЦІАЛІЗАЦІЇ СТУДЕНТА-ПРАВНИКА

Освіта у XXI столітті: шляхи розвитку, вип. 2, 2011, 167–169

Соціалізація як процес засвоєння індивідом певної системи знань, досвіду, духовних норм і цінностей передбачає включення його до системи соціальних зв'язків і відносин, вироблених людством і необхідних для його становлення і життєдіяльності в суспільстві. Соціалізація охоплює як соціально-контрольовані процеси цілеспрямованої дії на особистість (виховання), зокрема в процесі навчання, так і стихійні, спонтанні процеси, що впливають на її формування.

Еколого-правова освіта і виховання виникли на стику двох дуже важливих сфер знання — екологічної і правової. Право виконує інформативну, когнітивну функцію, оскільки містить соціально цінну інформацію про правила поведінки людини щодо природи, визначені державою та забезпечені державним примусом. Екологічне право виконує також аксеологічну (ціннісно-нормативну) та виховну функції, оскільки сприяє формуванню установок і ціннісних орієнтацій особи, переходу еколого-правових норм в особисті регулятори поведінки [2].

Однак, доводиться констатувати, що закони молоді громадяни, як правило, не знають, а тому дуже часто ігнорують. Явища правового нігілізму зумовлені не стільки недосконалістю

екологічного законодавства, скільки недоліками в його застосуванні на практиці, недостатньою увагою до екологічних правопорушень у діяльності правоохоронних органів, недотримання принципу невідворотності покарання за них. Неповага до чинного екологічного законодавства зумовлена також його нестабільністю, “війною законів”, критикою навіть нових законів, низьким рівнем еколого-правової свідомості і культури громадян.

Система вищої освіти, зокрема правничої, має забезпечити всебічний і гармонійний розвиток особи, що обов'язково включає в себе не тільки формування екологічної свідомості, а й екологічної культури та світосприймання.

Екологічна свідомість сучасності формується у двох напрямках: усвідомлення соціальності проблеми взаємодії людини і природи та формування екології культури. Ці процеси тісно пов'язані між собою і становлять цілісний процес самоусвідомлення людства через формування особливого типу світогляду — екологічного. Екологія культури, з екологічної точки зору, описується як уклад і рівень досягнень у збереженні природних умов існування суспільства, а з культурологічної — як своєрідна сфера людської

діяльності, спрямована на збереження цих умов.

Культура є не лише засобом життєзабезпечення, а й “мірою опанування людиною самої себе і свого власного ставлення до природи й інших людей” [5].

Сучасну екологічну кризу слід розглядати як екологічно-моральну кризу суспільства тому, що в багатьох сферах виробництва має місце прояв антиприродного егоїзму людини, яка користується благами природи без належної відповідальності й турботи про наслідки техногенного впливу. Разом з тим при вирішенні багатопланової проблеми охорони природи потрібна злагоджена співпраця екологів, економістів, соціологів, юристів, які працюють у цій сфері, з керівниками виробництва та широкими верствами населення, які свідомо або несвідомо негативно впливають на навколишнє середовище. Саме тому в оптимізації взаємовідносин суспільства і природи особливого значення набувають різні форми екологічного виховання та формальної і неформальної екологічної освіти.

Мета екологічного виховання, зокрема майбутніх юристів, полягає у прищепленні людині шани та любові до рідної природи, вихованні у неї почуття моральної відповідальності за її стан, у розвитку екологічної культури в справі оптимізації життєвого середовища в умовах зростаючого впливу техносфери на біосферу. Багатоплановою системою екологічного виховання потрібно, на наш погляд, охопити всі верстви населення.

Мета екологічної освіти полягає у планомірному розвитку знань, які становлять інтегральну оцінку причин і наслідків техногенного впливу на всі взаємопов'язані блоки біосфери, з метою вирішення проблем шляхом міждисциплінарного підходу практичних завдань охорони життєвого середовища [4, 374].

Екологічне виховання та екологічна освіта як нова галузь педагогічної теорії і практики, яка ще не має чітко сформульованої методологічної платформи. Ця платформа повинна базуватись, на наш погляд, на біосферній, еколого-соціальній та морально-етичній концепції з урахуванням таких постулатів:

- суспільство є складовою біосфери як планетарної моціо-екосистеми і несе моральну відповідальність за збереження її організованості та екологічної стабільності;
- моральний обов'язок людини полягає у збереженні життєвого середовища та раціональному використанні і відтворенні природних ресурсів з урахуванням потреб як сучасних, так і майбутніх поколінь;
- ефективні заходи охорони біосфери мають здійснюватись як на національному, так і глобальному рівнях шляхом міждержавного та міжнародного співробітництва [3, 35].

Система екологічної освіти в межах вищої школи повинна сформувати міждисциплінарний комплекс знань про проблеми взаємодії суспільства і природи, охорони навколишнього середовища і процес регулювання використання природних ресурсів. У силу цього важливо сформувати не лише “екологічну культуру”, а вводити в науковий і практичний обіг поняття про загальну “екологічну переорієнтацію всієї культури в цілому”.

Екологічні знання є обов'язковою кваліфікаційною вимогою для всіх посадових осіб, діяльність яких пов'язана з використанням природних ресурсів та впливає на стан навколишнього природного середовища [1, 115].

Отже, в сучасних умовах глобальної екологічної кризи значно зростає роль освіти в процесі соціалізації як студента-правника, так і майбутнього юриста, що охоронятиме екологічну безпеку суспільства.

Література

1. *Єсаулов Ю. В., Чайка Н. Г.* Історичні особливості формування податкової системи України // Наук. пр. МАУП. — 2010. — Вип. 1(24). — С. 112–116.
2. *Кравченко С. М.* Питання еколого-правової освіти і виховання // Проблеми екологічної освіти і виховання. Зб. наук.-метод. пр. — Л.: НМК "Тезаурус", 1993. — С. 27–28.
3. *Медвідь М. Ф.* Формування екологічної культури в процесі еко-правової освіти і виховання // Техногенно-екологічна безпека України: стан та перспективи розвитку: Матеріали III Міжвузівської наук.-практ. конф. — Ірпінь: Нац. ун-т ДПС України, 2008. — С. 33–35.
4. *Медвідь Ф. М.* Український етнос: екологічні реалії і перспективи // Церква і соціальні проблеми. Екологія, економіка і християнська мораль: українська дійсність і перспективи. — Львів: Місіонер, 2000. — С. 367–377.
5. *Шена В. В.* Екологізація свідомості // Трибуна. — 1991. — № 9. — С. 45.